

MILIEUADVIESRAAD VAN BEGIJNENDIJK-BETEKOM

JAARVERSLAG 2000

A. Evolutie va de milieuaspekten in de Gemeente.

- 1- Algemeen: Strukturele vooruitgang in het milieubeleid.
- 2- Afval : Voorkoming & Recyclage: de blikvangers.
- 3- Oppervlaktewater/ Grondwater: Integraal waterbeheer onder de loep.
- 4- Lucht : wat hangt er bij ons in de lucht?
- 5- Ruimtelijke ordening & Bodems: naar een ruimtelijke structuur.
- 6- Geluid: naar meer systematische milieueffekt-rapportering?
- 7- Groenvoorziening: natuurgerecht klepelen?
- 8- Natuurbehoud en ontwikkeling: meer of minder regionale samenwerking?
- 9- Interne milieuzorg: naar een duurzaam gemeentebeleid?
- 10- Informatieverstrekking en Sensibilisatie: openbaarheid van bestuur?

B. Werking van de Milieuadviesraad in 2000.

C. Actiepunten voor 2001.

A. Evolutie van de milieuaspekten in de gemeente.

Ook dit jaar had, zoals gesteld in het jaarverslag 1999, de opvolging van het gemeentelijk MilieuAktiePlan, (MAP) de hoogste prioriteit voor de Milieuadviesraad. De MAR was bijzonder opgetogen over het feit dat het gemeentebestuur zich door de ondertekening van optie#1 van het milieuconvenant met de Vlaamse Regering engageerde voor het opstellen van een meerjarig MilieuBeleidsPlan (MBP), dat enige continuïteit in het gemeentelijk milieubeleid moet garanderen. Dankzij zijn inzet zorgde de nieuwe milieuambtenaar voor een eerlijk, overzichtelijk, duidelijk en synthetisch MAP-2000. Het verheugde ons dan ook bijzonder dit jaarprogramma t.o.v. de Gemeenteraad positief te kunnen adviseren. Dat het programma in 2000 slechts gedeeltelijk kon gerealiseerd worden is, ondermeer, het gevolg van de politieke ontwikkelingen rond de gemeenteraadsverkiezingen. We betreuren dat de Schepen voor Leefmilieu dit jaar opvallend afwezig en afzijdig bleef, wat de samenwerking met de MAR aanzienlijk bemoeilijkte. De MAR rekt op een constructieve samenwerking met de nieuwe Schepen voor Leefmilieu. De aanwerving van een nieuwe milieuambtenaar heeft in ieder geval al gezorgd voor een positieve dynamiek in de werking van de MAR.

In de hiernavolgende commentaar volgen we, zoals gebruikelijk, de indeling/nummering van het gemeentelijk milieuactieplan.

A. Afval: Voorkoming en Recyclage.

Het efficiënt beleid van de voorgaande jaren werd consequent verdergezet. Enkele specifieke acties zoals de geplande sensibilisatie voor zwerfvuil in de scholen, of de afradingscampagne tegen sproeistoffen werden afgelast. Wegens onduidelijkheid van hogerhand i.v.m. de terugnameplicht voor de fabrikanten konden geen konkrete schikkingen worden getroffen voor wat betreft wit- en bruingoed. Anderzijds werd het containerparkaanbod nuttig verruimd met de afzetmogelijkheid van houtafval uit de bouw, kenden de 'blikvangers' een onverhoopt succes en werd een sticker-actie ter beperking van de verspreiding van reklamedrukwerk gestart.

De MAR betreurt dat het gemeentebestuur, ondanks negatief advies, toch een grascontainer gedurende de zomermaanden op het containerpark opstelde, zonder dit afdoende te motiveren. De MAR vindt dat het alternatief thuiscomposter/GFT-bak voldoende mogelijkheden biedt en ecologisch is.

2 & 3- Oppervlaktewater en Grondwater

In 1999 werd op de milieubegroting 1,5 miljoen uitgetrokken voor een doorlichting van het gemeentelijk Totaal RioleringsPlan (TRP). Deze studie moest in mei 2000 klaar zijn, maar tot op heden blijkt daar nog geen schot in gekomen. De MAR oordeelt dat een degelijke doorlichting van het TRP van vitaal belang is voor een zinvolle opstart van de thans wettelijk verplichte aanleg van gescheiden riolering voor hemelwater en afvalwater. Een werkbaar concept hiervoor blijkt in Begijnendijk nog niet voorhanden te zijn. De gemeente kan wellicht overwegen ook optie#2 (=inventarisatie/TRP...) van het milieuconvenant met de Vlaamse Regering te ondertekenen om de hierboven geschetste inspanning gedeeltelijk met overheidssubsidies te kunnen realiseren.

In het kader van het integraal waterbeheer (IWB) wordt van overheidswege terecht ook aangedrongen op de efficiënte aanwending van regenwater voor huishoudelijk gebruik. Ondanks ondertekening van optie #10 van het milieuconvenant met de Vlaamse Regering was het gemeentebestuur niet in staat een sluitend subsidiereglement voor regenwaterputten operationeel te maken. Het lijkt evident dat men de installatie voor het effectief gebruik van regenwater moet subsidiëren en niet de aanleg van een misschien ongebruikte regenwaterput. Maar ook initiatieven in verband met kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI's) kunnen via voornoemde optie #10 gepromoot worden

Anderzijds financierde de gemeente een zeer interessante studie van de waterhuishouding in de *Papendel*, het 'brongebied' van de zgn Peuterstraatloop. De studie toonde op een overtuigend wijze de wisselwerking aan tussen, enerzijds de kwaliteit van het kwelwater in het gebied, en anderzijds de kwaliteit van het water in de Peuterstraatloop die door een stijgend aantal omwonenden tot een biologisch dode open riool werd gedegradeerd. Er werden konkrete (en niet eens zo dure) oplossingen voorgesteld om door middel van KWZI's per huizengroep aan de vastgestelde erbarmelijke toestand te verhelpen. Een geplande implementatie hiervan in 2001 moet de teloorgang vermijden van dit thans nog waardevol natuurgebied, dat onlangs als *reservaat* door de Vlaamse Regering werd erkend. Wel dient opgemerkt dat de voorgestelde KWZI-oplossing slechts enig nut heeft indien het rioolwater van de Peuterstraat door aanleg van een echte riolering van de Peuterstraatloop wordt afgeleid.

We mogen dit jaar het gemeentebestuur feliciteren voor de bestelling bij Interleuven van een goed gedocumenteerde inventarisatie van de waterkwaliteit van de gemeentelijke beken. Er werden degelijke analyses verricht op 20 waterstalen over heel het grondgebied van Begijnendijk. Deze analyses leveren een sprekende getuigenis van de vastgestelde verloedering van onze beken: op een schaal van klasse 1 (=zuiver) tot 6 (dood water) scoren de gemeentelijke beken gemiddeld klasse 5 (=sterk vervuild), slechts vier meetpunten leverden een klasse 4 analyse (= vervuild water). Dit bleek voor sommigen wel verrassend nieuws te zijn, maar het heeft geen zin de ogen te sluiten voor de realiteit. Het toont overduidelijk de nog af te leggen weg vooraleer we opnieuw vis in de Begijnendijkse beken zien zwemmen. De MAR meent dat de opvolging van dergelijke kwaliteitsindexen van het gemeentelijk leefmilieu essentieel zijn om de efficiëntie van de gemeentelijke inspanningen o.m in het kader van het MBP te kwantificeren en desgevallend het nut van eventuele kostelijke of onpopulaire beheersmaatregelen te onderbouwen.

4- Lucht.

Via de intergemeentelijke milieudienst werd een aanvang gemaakt met een sensibiliseringscampagne tegen sluikstoken. De MAR is evenwel van mening dat een dergelijke campagne slechts resultaten kan opleveren indien ze gepaard gaat met een konsekvent handhavingsbeleid. Men kan in deze kontekst denken aan een openbaar meldingsregister en aan de inzet van gemeentelijke rookdetektoren. Een dergelijke actie kan bovendien een interessante milieu-kwaliteitsindex leveren.

5- Ruimtelijke Ordening & Bodems.

Het is verheugend te kunnen vaststellen dat bij deze millenniumwissel het startschot werd gegeven voor het opstellen van een gemeentelijk Ruimtelijk StructuurPlan (RSP). Ook het feit dat hierbij de betrokkenheid en de participatie van de hele bevolking via stuur- en werkgroepen actief werd nagestreefd is hoopgevend en zal de openbaarheid van bestuur in Begijnendijk zeer ten goede komen. De participatie en de inbreng van de inwoners werd gevraagd en ook bekomen: het eerste syntheseverslag van de bevraging van de zgn. <bevoorrechte getuigen > leverde een dokument op dat zowel de wensen als de bekommernissen van de bevolking inzake ruimtelijke ordening duidelijk weergeeft en waarop men zal kunnen terugvallen om bepaalde keuzen inzake leefomgeving te onderbouwen.

Het is anderzijds evident dat al deze planningsaktiviteit slechts een zin heeft als ze gekoppeld wordt aan een konsekvent handhavingsbeleid. Na diverse vruchteloze pogingen via het verslag van de vergaderingen, besloot de MAR deze problematiek in een rechtsteekse brief aan het Schepencollege aan te kaarten. Aan de hand van enkele voorbeelden werd aangetoond dat flagrante en gekende overtredingen van vigerende wetten niet werden geverbaliseerd. In een periode dat de hogere overheid soms meer dan 20 jaar na de overtreding deze door eventuele afbraak ongedaan maakt, zijn de inwoners van de gemeente eigenlijk niet gebaat bij een dergelijk stilzwijgend gedoogbeleid van het gemeentebestuur dat op geen enkele wettelijke grond stoelt. De MAR is derhalve van oordeel dat de gemeentelijke overheid hierin sneller en duidelijker moet optreden.

6- Geluid.

Met het oog op geplande verbouwingswerken aan de gemeenteloods aan de Baalsesteenweg werd optie #11 (=Geluidsactieplan) van het milieuconvenant met de Vlaamse Regering ondertekend. Gezien de politieke ontwikkeling in de gemeente stierf dat initiatief een stille dood. Het is anderzijds ook evident dat eender welke dorpskernhernieuwing een akoestische weerslag zal hebben op de (nacht)rust van de omwonenden en dat daar best via een milieueffektrapportering (MER) op voorhand wordt aan gedacht, en de nodige acoestische isolatiemaatregelen worden bedacht en toegepast.

7- Goenvoorziening.

Een actieve opvolging van de groenuitgaven heeft dit jaar bevestigd dat deze post in de gemeentelijke milieubegroting in de afgelopen jaren en in de kontekst van het aktueel groenbeleid sterk werd overschat en irrealistisch opgeblazen. De MAR pleit voor een herziening van dit groenbeleid. De door het gemeentebestuur bijna afgewerkte inventaris van de gemeentelijke plantsoenen en gronden vormt hiervoor een geschikt vertrekpunt.

Sinds twee jaar is de gemeente overgeschakeld op natuurgerecht onderhoud van de wegbermen conform het wegbermbesluit. Hiervoor werd de nodige apparatuur met afzuiginstallatie voor het maaisel gehuurd. De MAR betreurt dat de gemeentelijke onderhoudsploeg door het veelvuldig (3maal) bijkomend en totaal overbodig (zelfs vanuit het oogpunt veiligheid) platklepelen van grote stroken van deze bermen, buiten de wettelijke termijnen, de efficiëntie van het beheer door de gehuurde apparatuur en werkploeg volledig tenietdoet. Het probleem werd veelvuldig aangekaart op de

vergaderingen van de MAR, maar de voorgestelde simpele oplossing kan blijkbaar niet zijn.

8- Natuurbehoud en –Ontwikkeling

In samenspraak met het Regionaal Landschap Noord Hageland (RLNH) werd dit jaar bijzondere aandacht besteed aan *holle wegen* en zgn. *kleine landschapselementen* (KLE). De MAR moest met spijt vaststellen dat het subsidiereglement voor KLE's in Begijnendijk maandenlang zonder motivatie “in beraad wordt gehouden”, daar waar verschillende ons omringende gemeenten het al toepassen.

Voor de herinrichting van het natuurgebiedje *de Raam* werd eerst gedacht aan een beheersovereenkomst met Natuurreservaten, dan aan een poelproject voor het RLNH, nu wordt, zonder motivatie, geponeerd dat de gemeente het in eigen beheer in 2001 zal herinrichten: wat we zelf doen, doen we beter?

De MAR betreurt dat het gemeentebestuur er thans aan denkt de samenwerking met het RLNH volledig af te blazen, daar waar de jaarlijkse financiële bijdrage van de gemeente amper 10 BEF/inwoner bedraagt. Hierbij zou men zich volledig loskoppelen van een denktank waar in samenwerking met verschillende buurgemeenten permanent interessante initiatieven opkomen i.v.m. integraal waterbeheer, natuurinrichting of natuurgerichte recreatie en toerisme. Men vergeet hier wellicht te snel dat zowel de Vlaamse Regering als de provincie Vlaams Brabant in dergelijke organisaties miljoenen pompen om op regionaal vlak een valabele know-how te kunnen aanbieden die ons eveneens moet in staat stellen Europese subsidiepotten aan te spreken.

9- Interne Milieuzorg, Duurzaam Gemeentebeleid, enz...

In 1999 werd een aanvang gemaakt met een overigens volledig kostenloze energieaudit van gemeentelijke gebouwen door de plaatselijk energie-intercommunale. Dientengevolge werden in de gemeentelijke school dit jaar enkele aanpassingswerken gerealiseerd. De MAR is van oordeel dat het nuttig zou zijn een gecumuleerde overzichtelijke inventaris bij te houden van de aldus gedane isolatie-investeringen en de weerslag hiervan op het globale energieverbruik van de gemeente op te volgen. Tevens verdient het onze aanbeveling dergelijke audits systematisch uit te breiden naar andere gemeentegebouwen en, in het kader van de gemeentelijke voorbeeldfunctie, hierover in de gemeentelijke infokrant te berichten.

Het is misschien tevens een interessante hulp in deze kontekst ook optie #7 (=Duurzaam Beleid) van het milieuconvenant met de Vlaamse regering te ondertekenen.

10- Informatieverstrekking en sensibilisatie.

Naast de organisatie van de samenwerking met de MAR vallen hieronder o.a. de verdeling van verschillende brochures i.v.m afvalpreventie zoals *Kringloopnieuws*, afvalkalenders, en de demo's door compostmeesters.

Ook de installatie van een digitaal loket voor communicatie via het internet moet hieronder gerekend worden. Hiervoor onderschreef de gemeente overigens ook optie#3 (Vlaamse Milieudatabank) van het milieuconvenant met de Vlaamse Regering. De MAR hoopt dat via de voorgestelde internetsite van de gemeente natuur- en milieuinformatie meer toegankelijk wordt voor de inwoners van de gemeente, bijvoorbeeld via de publicatie van het verslag van de MAR op de internetsite.

De MAR is de mening toegedaan dat het gemeentebestuur in de komende beleidsperiode ook een inspanning zou kunnen leveren om via het gemeentelijk infoblad resoluut de openbaarheid van bestuur in de gemeente te promoten, en er een groter deel te reserveren voor participatie en inbreng van de diverse gemeentelijke adviesraden en commissies in het beleid. .

B. Werking van de Milieuadviesraad in 2000.

In vergelijking met 1999 werkte de MAR in 2000 met een versterkte ploeg. We konden rekenen op de medewerking van twee nieuwe deelnemers uit respectievelijk de gewestelijke administratie en het schoolwezen, maar ook op deze van de nieuwe gemeentelijke milieuambtenaar. Ook dit jaar verwelkomden we verschillende gemeenteraadsleden alsook vertegenwoordigers van IL, IGO en het RLNH op onze vergaderingen.

De raad vergaderde, zoals statutair voorzien, alle maanden behalve in juli-augustus. Telkens was hiervoor een gemeentelijke vergaderlokaal beschikbaar. De verslagen van deze vergaderingen liggen ter inzage bij de gemeentelijke Milieudienst.

Het dagelijks bestuur vergaderde tevens maandelijks ter voorbereiding van de vergaderingen met het gemeentebestuur.

De aanwezigheidscoëfficiënt van de thans 11 stemgerechtigde leden bedroeg dit jaar 69%. Voor de Schepen voor Leefmilieu, de gemeentelijke milieuambtenaar en de intergemeentelijke milieudienst bedroeg deze index respectievelijk: 33%, 100% en 44%.

Het is duidelijk dat we in 2001 van de nieuwe Schepen voor Leefmilieu nieuwe impulsen verwachten voor het gemeentelijk milieubeleid.

Dit jaar werden door de MAR de volgende onderbouwde schriftelijke adviezen uitgebracht:

01	17/02/00	Gemeentelijk Actieprogramma MAP2000.
02	31/03/00	Verkavelingsaanvraag op de Putteberg (beschermd dorpszicht)
03	11/04/00	Vertegenwoordiging MAR in stuurgroep v. h. gemeentelijk RSP.
04	06/05/00	Vergunningsaanvraag van de BVBA Atomic.
05	07/05/00	Selektieve inzameling van grasmaaisel op het containerpark.
06	04/05/00	Subsidiëringsreglement voor kleine landschapselementen.
07	14/06/00	Het Ruimtelijk structuurplan Heist o.d.Berg.
08	09/11/00	Gemeentelijk handhavingsbeleid.

C. Actiepunten voor 2001.

Opvolging van het Gemeentelijk Milieuactieplan MAP2001
Ruimtelijk Structuurplan Begijnendijk. (RSP)
Gemeentelijk Milieubeleidsplan (MBP2001-2006).
Integraal Waterbeheer.